

ชื่อเรื่อง : วิเคราะห์บทสູໜຶງ ຈັງຫວັດແພ່
ผู้วิจัย : นางสาววรารภรณ์ ดั่งก้อง
สถานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สนม ครูทเมือง
กรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง
ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์วิถีชีวิต ความเชื่อ และค่านิยมของชาวเทศบาลตำบลทุ่งไ้้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ที่ปรากฏในบทสູໜຶງ

การวิเคราะห์ดังกล่าว ได้รวบรวมข้อมูลบทสູໜຶງ 7 ประเภท ได้แก่ บทสູໜຶງคน บทสູໜຶງแต่งงาน บทสູໜຶງขึ้นบ้านใหม่ บทสູໜຶງนาค บทสູໜຶງก่อนเส้้าเต้าไฟ (ก่อนเส้้าเต้าไฟ) บทสູໜຶງวิวาห์ และบทสູໜຶງข้าว จากการศึกษาแสดงให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวทุ่งไ้้งในด้านต่างๆ ดังนี้ สถาบันครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว การประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรม ประเพณีที่ปรากฏคือ ประเพณีสູໜຶງ ประเพณีการเกิด ประเพณีการบวชนาค ประเพณีการแต่งงาน และประเพณีการปลุกเรื้อน สภาพภูมิศาสตร์ที่ล้อมรอบไปด้วยทุ่งนาและป่าเขา ความเชื่อที่ปรากฏในบทสູໜຶງ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องขวัญ ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาส ความเชื่อเรื่องผี ความเชื่อเรื่องมงคลและอัปมงคล ค่านิยมที่ปรากฏ ได้แก่ ค่านิยมในการเคารพผู้อาวุโส การทำบุญ ความกตัญญู การศึกษา ความร่ำรวย มีอำนาจ รักในเกียรติยศชื่อเสียง การแต่งกาย รักสนุก ชอบบริโภค และค่านิยมเรื่องหน้าที่ของสามีภรรยา

ในการศึกษาวิถีชีวิตของบุคคลในท้องถิ่น สามารถที่จะศึกษาจากวรรณกรรมประเภทอื่นๆ ได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบสภาพชีวิตและสังคมที่เป็นอยู่อย่างแท้จริงมากยิ่งขึ้น

Title : THE ANALYSIS OF SU KHWAN VERSE OF PHRAE PROVINCE
Author : Miss Waraporn Dungkong
Major Adviser : Assoc. Prof.Dr.Sanom Khrootmuang
Adviser : Assoc. Prof.Dr.Prachaksha Saisang
Type of Degree : Master of Arts Degree in Thai Language (M.A. in Thai Language)
Naresuan University, 2006

Abstract

The aim of this study was to analyze the reflection of ways of lives, believes, and values of Thai Puan people from the Municipality of Thung Hong, Muang, Phrae Province.

The analysis included 7 types of Su Khwan verses: people, marriage, new houses, Naga aspirants, cooking stoves, cattles, and rice. The study showed how people lived the lives. They were single families. Their economy was largely based on farming. The religious rites that could be observed dealt with Su Khwan, birth, ordination, marriage, and building houses. Because where they lived was surrounded by fields and mountains, they believed in Khwan, astrology, hell and heaven, sacred things, retribution, romance as destined by heaven, ghosts, and auspicious and inauspicious things. These people placed their traditional values of respecting senior people, making merits, studying, dressing, consuming food, being wealthy, being famous, showing devotion, and performing the right duties of husbands and wives.

To reflect about ways of lives of other local people, different types of literary works could help us learn more about their actual lives and societies.